

Sygn. akt I C 955/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2020 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny:
Przewodniczący: sędzia Tadeusz Kotuk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 14 września 2020 r. w G. sprawy z powództwa S. W. przeciwko B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G. oraz Skarbowi Państwa – Sądowi Rejonowemu Szczecin-P. i Z. w S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie na rzecz powódki S. W. kwotę 3.019 zł (trzy tysiące dziewiętnaście złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia 29 kwietnia 2019 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w stosunku do pozwanego B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G.;

III. zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie na rzecz powódki S. W. kwotę 1.117 zł (jeden tysiąc sto siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. zasądza od powódki S. W. na rzecz pozwanego B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G. kwotę 917 zł (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 955/19

UZASADNIENIE

Stan faktyczny

B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w G. wniósł w dniu 11 kwietnia 2017 r. do Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie wniosek o nadanie klauzuli wykonalności orzeczeniu wydanemu w sprawie o sygn. XVI Nc 6559/04 na swoją rzecz jako nowego wierzyciela. Wniosek wskazywał jako dłużniczkę S. W.. W zarządzeniu dekretacyjnym sędziego jako referent został wskazany referendarz sądowy W. D.. W punkcie 4. nakazano dołączyć akta sprawy zarejestrowanej w rep. Nc, wymienionej w treści wniosku. Jednak akta tej sprawy nie zostały w ogóle dołączone do akt głównych do chwili wydania przez w/w referendarza postanowienia uwzględniającego wniosek, co nastąpiło w dniu 20 lipca 2017 r. Zarządzeniem referendarza (bez daty), znajdującym się za w/w postanowieniem w punkcie 3. polecono sporządzenie tytułu wykonawczego i wydanie go pełnomocnikowi wnioskodawcy, co zostało wykonane w dniu 26 września 2017 r. Przesyłka została odebrana przez pełnomocnika wierzyciela w dniu 28 września 2017 r. Następnie, zarządzeniem z dnia 8 października 2018 r. sędzia (podpis nieczytelny) zwróciła się do Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie o pilne wypożyczenie akt III Nc 1726/09. Jest to sprawa nosząca pierwotną sygnaturę XVI Nc 6559/04. Po nadejściu akt tej sprawy sędzia wydała w dniu 18 października 2018 r. zarządzenie o przekazaniu sprawy referendarzowi W. D., który postanowieniem z tego samego dnia uchylił postanowienie z dnia 20 lipca 2017 r. i oddalił wniosek. W uzasadnieniu postanowienia referendarz wskazał, że postanowienie z dnia 20 lipca 2017 r.

„nie było prawidłowe”, ponieważ sprawa XVI Nc 6559/04 ostatecznie zakończyła się prawomocnym umorzeniem postępowania na podstawie postanowienia z dnia 17 grudnia 2008 r., a więc nie istniał tytuł egzekucyjny wskazany we wniosku.

Dowód: akta sprawy III Co 293/17 SR Szczecin-P. i Zachód

Na podstawie tytułu wykonawczego wynikającego z postanowienia z dnia 20 lipca 2017 r. wierzyciel wszczął egzekucję przeciwko S. W. (komornik sądowy M. D., sygn. Km 718/18). W toku egzekucji z zajętego rachunku bankowego dłużniczki komornik pobrał środki w łącznej wysokości 7.387,17 zł. W celu ochrony swoich praw dłużniczka zaangażowała profesjonalnego prawnika – radcę prawnego A. K., któremu zapłaciła za usługę prawną 2.231 zł. Po wezwaniu do zapłaty wierzyciel zwrócił dłużniczce 6.797,89 zł, tj. wartość przysporzenia przekazanego przez komornika sądowego. Następnie S. W. zwróciła się do Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie oraz wierzyciela do zapłaty kwoty 3.018,28 zł, stanowiącą koszt usługi prawnej i różnicę pomiędzy kwotą pobraną z rachunku a zwróconą, lecz okazało się to nieskuteczne. Prezes wezwanego sądu (M. Pasięka- (...)) wyraźnie pismem z dnia 20 maja 2019 r. odmówiła zapłaty.

Dowód: przelewy, k. 12, 13

zaświadczenie komornika, k. 14

faktura, k. 18

przelew zwrotny od wierzyciela, k. 19

wezwania do zapłaty, k. 20, 21

Sąd zważył, co następuje:

Odpowiedzialność odszkodowawcza Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie nie budzi najmniejszych wątpliwości. Wydanie wierzycielowi tytułu wykonawczego na podstawie postanowienia referendarza sądowego z dnia 20 lipca 2017 r. nastąpiło z rażącym (oczywistym) naruszeniem prawa. W postępowaniu klauzulowym podstawowym obowiązkiem orzecznika jest sprawdzenie w aktach sprawy źródłowej, czy istnieje tytuł egzekucyjny. Referendarz zupełnie zignorował nawet poprzedzające jego decyzję zarządzenie dekretacyjne sędziego (pkt 4.), w którym poprawnie nakazano dołączenie akt sprawy, w której miał znajdować się tytuł egzekucyjny. Uwzględnienie wniosku nastąpiło więc w sytuacji porównywalnej do wydania wyroku bez zapoznania się przez sędziego z aktami sprawy. Należy podkreślić, że podstawowe obowiązki orzecznika, takie jak zapoznanie się z materiałem niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy nie są wprost sformułowane w ustawie procesowej (np. brak w k.p.c. przepisu *expressis verbis* nakazującego sędziemu/referendarzowi zaznajomienie się z materiałem, na podstawie którego ma być wydane orzeczenie), ale istnienie takiego prawnego obowiązku jest oczywiste w kontekście głównego celu prawa do sądu w rozumieniu konstytucyjnym. Nie ma bowiem rzetelnego postępowania sądowego, jeżeli orzecznik nie zapoznaje się z materiałem, od którego zależy wprost wynik sprawy. Gdyby orzecznik zapoznał się z aktami sprawy źródłowej, wniosek musiałby zostać oddalony, nie było absolutnie żadnych innych opcji rozstrzygnięcia. Nie doszłoby do wydania tytułu wykonawczego i nie powstałaby żadna szkoda po stronie powódki. Rozstrzygnięcie omawianego wniosku w postępowaniu klauzulowym nie podlegało okolicznościom mogącym być przedmiotem swobody interpretacyjnej orzecznika (referendarza sądowego). Związek przyczynowy pomiędzy rażącym naruszeniem prawa a powstaniem szkody jest spełniony i zupełnie niewątpliwy.

Wydanie wierzycielowi tytułu wykonawczego rodzi bardzo konkretne konsekwencje finansowe dla wskazanego w nim dłużnika, w tym – jak w niniejszej sprawie – pozbawienie go środków majątkowych i konieczność zaangażowania profesjonalnej pomocy prawnej celem ochrony naruszonych praw. Oba te zdarzenia składają się w sposób adekwatny (normalny) na konsekwencje bezprawnego wydania przez sąd (referendarz sądowy działający w ramach sądu

rejonowego) tytułu wykonawczego. Jak wynika z ustaleń faktycznych, szkoda została naprawiona częściowo (zwrot powódce przysporzenia przekazanego wierzycielowi przez komornika). N. część obejmuje sumę 3.019 zł.

Odpowiedzialność pozwanego Skarbu Państwa opiera się na treści art. 417 § 1 k.c. i jest niezależna od winy funkcjonariusza. Należy zauważyć, że w sprawie nie miał zastosowania przepis art. 417 § 2 k.c., gdyż orzeczenie referendarza z dnia 20 lipca 2017 r. nie było prawomocne (por. m.in. wyr. SN z 22.11.2017, IV CSK 29/17). Roszczenie względem Skarbu Państwa w dniu 29 kwietnia 2019 r. było już wymagalne, gdyż powódka wysłała wezwanie do zapłaty do jednostki Skarbu Państwa odpowiedzialnej za szkodę na początku kwietnia 2019 r. (k. 21), biorąc więc pod uwagę normalny czas obrotu pocztowego w w/w dacie spełniony był wymóg przewidziany w art. 455 k.c.

Odpowiedzialność pozwanego Fundusz w niniejszej sprawie zdaniem Sądu nie zachodzi. Reżim odpowiedzialności jest odmienny (art. 415 k.c.) i wiąże się z wykazaniem winy, a tej zdaniem Sądu nie da się przypisać Funduszowi, który był nabywcą wierzytelności, a postępowanie, w którym ostatecznie doszło do utraty mocy przez nakaz zapłaty nie toczyło się z jego udziałem. Nawet w argumentacji powódki nie przytoczono żadnych okoliczności, które mogłyby wskazywać, że Fundusz przy zachowaniu należytej staranności mógł dowiedzieć się przed złożeniem wniosku klauzulowego w 2017 r., że tytuł egzekucyjny nie istnieje. W stosunku do Funduszu powództwo oddalono na podstawie art. 415 k.c. a contrario. W kraju nie istnieje powszechnie dostępny publiczny rejestr tytułów egzekucyjnych. Przy masowym obrocie wierzytelnościami sprawdzanie przez nabywcę każdorazowo aktualności danych podawanych przez cedenta jest więc wymogiem nierealnym.

Zdaniem Sądu koszt pomocy prawnej udzielonej przez profesjonalnego prawnika celem przeciwdziałania skutkom bezprawnego zachowania organu wydającego tytuł wykonawczy nie jest wygórowany i odpowiada stawkom rynkowym.

Ustalenia faktyczne oparto na dokumentach urzędowych, nie kwestionowanych przez stron oraz dokumentach prywatnych, których autentyczności i mocy dowodowej strony nie kwestionowały.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w punkcie I. sentencji na mocy art. 417 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 i § 2 k.c.

W punkcie II. sentencji orzeczono na mocy art. 415 k.c. a contrario.

Koszty

W punkcie III. zasądzono na mocy art. 98 § 1 k.p.c. od przegrywającego Skarbu Państwa na rzecz wygrywającej powódki koszty procesu, na które składa się: opłata sądowa od pozwu (200 zł), opłata za czynności radcy prawnego w stawce minimalnej (900 zł, § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, ze zm.), opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł).

W punkcie IV. zasądzono na mocy art. 98 § 1 k.p.c. od przegrywającej powódki na rzecz wygrywającego Funduszu koszty procesu, na które składa się: opłata za czynności adwokackie w stawce minimalnej (900 zł, § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, ze zm.), opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł).